

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/43/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2220204439
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2220204439.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudkýň: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Dominika Horváthová, v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, zastúpeného advokátskou kanceláriou: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Bratislava, Štefánikova 8, IČO: 36 853 186, proti žalovaným: 1. A. B., nar. XX.X.XXXX, adresa C., D. XXXX/X, 2. E. B., nar. XX.XX.XXXX, adresa tamtiež, o zaplatenie 12.180,55 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 9Csp/92/2020-226 zo dňa 28.10.2021, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovaným 1. a 2. nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd žalobu (ktorou sa žalobca domáhal od žalovaných spoločne a nerozdielne zaplatenia sumy 12.180,55 Eur s príslušenstvom z titulu zmluvy o úvere) zamietol (v celom rozsahu) a vo výroku II. vyslovil, že žalovaným v 1. a 2. rade nepriznáva nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi.

Pri rozhodovaní prvoinštančný súd vychádzal zo skutkového stavu preukázaného obsahom spisového materiálu a mal preukázané, že žalobca a žalovaní sú v zmluvnom vzťahu na základe uzavretej zmluvy o spotrebnom úvere č. 247403 zo dňa 17.2.2011. Na základe tejto zmluvy žalobca poskytol žalovaným spotrebný úver v celkovej výške 49.700,- eur, ktorý sa žalovaní zaviazali splácať v lehote 30 rokov od kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom došlo k čerpaniu úveru pravidelnými anuitnými splátkami vždy k 15.dňu príslušného kalendárneho mesiaca formou bankového inkasa z bežného účtu č. XXXXXXXXXXX/XXXX, s dohodnutou úrokovou sadbou vo výške 5,30% ročne. Nakoľko žalovaní úver nesplácali riadne a včas, žalobca výzvou na úhradu dlžnej sumy zo dňa 23.4.2012 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru ku dňu 15.5.2012 a vyzval žalovaných na zaplatenie dlhu v celkovej výške 51.883,62 Eur. Z rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného Slovenskou bankovou asociáciou a.s. sp.zn. II/2014-7335 zo dňa 14.12.2015 mal súd za preukázané, že na rozhodcovskom súde prebiehalo rozhodcovské konanie, ktoré inicioval žalobca proti žalovaným na rovnakom skutkovom základe. Rozsudkom rozhodcovský súd zaviazal žalovaných zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 68.815,42 Eur s ročným úrokom 5,30 % od 14.11.2014 a ročným úrokom z omeškania vo výške 8,75 % od 14.11.2014. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 14.4.2016 a vykonateľnosť dňa 17.4.2016. Uznesením Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 25.2.2020 sp.zn. 7Er/626/2016 bola zamietnutá žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie z dôvodu, že rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul je v rozpore so zákonom. Podľa exekučného súdu nemal rozhodcovský súd pre neplatnosť rozhodcovskej doložky právomoc prejednať a rozhodnúť daný spor.

Vychádzajúc zo základnej charakteristiky spotrebiteľských zmlúv prijal súd záver, že zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 247403 zo dňa 17.2.2011 je typickou spotrebiteľskou zmluvou, preto sa na ňu vzťahujú normy spotrebiteľského práva a to zákon o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy a ustanovenia § 52 a nasl. OZ. Keďže žalobcom uplatnený nárok vyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy, súd je povinný z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania, a to preto, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie.

Právne prvoinštančný súd vec posúdil na základe aplikácie ust. § 54a, § 100 ods. 1, § 101, § 103 a § 112 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (v texte aj len OZ).

Súd prvej inštancie pri posúdení veci vychádzal podporne z viacerých judikátov, ktoré sa zaoberali problematikou plynutia premlčacej lehoty v spojení s ust. § 112 OZ, otázkou res iudicatae, ako aj neprijateľnou podmienkou spotrebiteľských zmlúv týkajúcej sa dojednanie rozhodcovskej doložky. Súd dal do pozornosti uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 20.9.2017 sp. zn. III.ÚS 572/2017, nález Ústavného súdu SR sp.zn. III.ÚS 438/2018 - 41 zo dňa 20.9.2017, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 25Co/68/2018 - 136 zo dňa 19.3.2019, rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda sp.zn. 14Csp/35/2016 - 81 zo dňa 7.6.2017, uznesenie Ústavného súdu SR IV.ÚS 55/2011 z 24.2.2011, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 26Co/89/2019 z 29.4.2020, uznesenie Ústavného súdu SR II.ÚS 149/2018. V súvislosti uvedenými judikátmi súd poukázal na ustálenú rozhodovaciu prax súdov k opakujúcej sa právnej problematike k otázke premlčania práva veriteľa po predchádzajúcom jeho uplatnení na rozhodcovskom súde.

Prvoinštančný súd pokračoval, že v konaní bolo nesporným, že žalobca vyzval žalovaných na okamžité splatenie úveru ku dňu 15.5.2012, dňom nasledujúcim 16.5.2012 začala plynúť trojročná premlčacia doba. Zo spisu vyplynulo, že žaloba bola podaná na súd 22.12.2020, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby, ktorá uplynula 15.5.2015. Pokiaľ ide o námietku žalobcu o spočívání plynutia premlčacej doby uplatnenej pohľadávky v čase jej uplatnenia pred Stálym rozhodcovským súdom Slovenskej bankovej asociácie a v čase konania pred týmto súdom a aj počas exekučného konania v zmysle § 112 OZ, súd bol toho názoru, že ak žalobca ako veriteľ uplatnil svoje právo na rozhodcovskom súde, ktorého rozhodca nemal právomoc vydať rozhodcovský rozsudok, nejde o uplatnenie práva u príslušného orgánu v zmysle § 112 OZ a nedošlo k spočívání premlčacej doby. V čase podania žaloby na súd nárok žalobcu bol premlčaný. Čo sa týka platnosti rozhodcovskej doložky, súd ju vyhodnotil ako absolútne neplatnú (nespôsobilý exekučný titul) v dôsledku čoho rozhodca nemal právomoc rozhodnúť v rozhodcovskom konaní o uplatnenom nároku, preto nemôže ísť o zastavenie plynutia premlčacej doby za čas, keď žalobca uplatnil nárok na rozhodcovskom súde, ktorý vydal rozsudok, následne v exekučnom konaní vyhodnotený ako nulitný (neprijateľná zmluvná podmienka, ktorá znemožnila voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom). Preto súd žalobu zamietol.

O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP. V konaní úspešným žalovaným nepriznal nárok na náhradu trov konania, lebo im žiadne nevznikli a v konaní boli pasívni (článok 17 CSP).

Proti tomuto rozsudku, v celom jeho rozsahu, podal prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie žalobca, pričom uplatnil odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. f) CSP, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a písm. h) tohto ustanovenia, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a domáhal sa, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a žalobcovi prizná proti žalovaným nárok na náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania.

V rámci popísania skutkového stavu odvolateľ uviedol, že v čase uzavretia úverovej zmluvy žalobca v zmysle § 93b ods. 1 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení účinnom v čase podpisovania zmluvy (ďalej aj len ZoB), plniac si svoju zákonnú povinnosť, ponúkol žalovaným neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy. Žalovaní po zákonom poučení súhlasili s jej uzavretím, čím bez ďalšieho vyslovili súhlas s prijatím návrhu žalobcu na riešenie prípadných sporov vzniknutých

z týchto obchodov pred Stálym rozhodcovským súdom, inštitúciou zriadenou na základe zákona, ktorá rieši spory podľa platného právneho poriadku SR. Žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru k 15.5.2012, žalovaní sa dostali do omeškania so splnením dlhu dňa 16.5.2012, ktorým dňom začala plynúť zákonná trojročná premlčacia lehota, ktorá by pri pasivite žalobcu (čo sa nestalo) uplynula 15.5.2015. Keďže žalovaní svoj dlh nesplnili, žalobca na základe riadne dojednanej rozhodcovskej doložky dal návrh doručený rozhodcovskému súdu dňa 28.11.2014. Rozhodcovský súd rozsudkom zo dňa 4.12.2015, právoplatným 14.4.2016 a vykonateľným dňa 17.4.2016, uložil žalovaným zaplatiť danú peňažnú sumu. Vzhľadom na to, že žalovaní dobrovoľne nesplnili rozhodcovským rozsudkom uloženú povinnosť, žalobca sa návrhom zo dňa 1.6.2016 domáhal núteného výkonu rozhodnutia v exekučnom konaní, žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie ale bola uznesením Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 25.2.2020 zamietnutá z dôvodu údajnej absencie materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu s tým, že rozhodcovský súd pre neplatnosť rozhodcovskej doložky nemal právomoc prejednať a rozhodnúť daný spor. O takomto budúcom postupe exekučného súdu v čase iniciovania rozhodcovského konania nemohol mať žalobca žiadnu vedomosť. Rozhodcovský súd sa pritom s otázkou právomoci dostatočným a vyčerpávajúcim spôsobom vysporiadal, pričom nezistil nedostatky, ktoré by dôvodne spochybňovali platnosť rozhodcovskej doložky. Až exekučný súd po názorovej zmene dovtedajšej konštantnej súdnej praxi ex offo vyhodnotil dojednanú rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Z hľadiska esenciálnych princípov materiálneho právneho štátu nie je akceptovateľný iný záver než ten, že počas rozhodcovského a následne exekučného konania premlčacia lehota spočívala. V dôsledku postupu exekučného súdu bol žalobca nútený pristúpiť k uplatneniu pohľadávky prostredníctvom všeobecného súdu.

Odvolateľ ďalej zdôraznil, že žalovaní pri uzatváraní zmluvy o úvere po zákonom poučení súhlasili s uzavretím rozhodcovskej doložky, čím vyslovili súhlas s prijatím návrhu žalobcu na riešenie sporov pred rozhodcovským súdom. Zmluvné strany sa na základe vzájomného prejavu vôle konsenzuálne dohodli riešiť spor pred inštitúciou zriadenou na základe zákona. Z uznesenia NS SR sp. zn. Obdo V 73/2003 zo dňa 30.6.2004 odvolateľ zdôraznil, že obsahom vzťahu založeného rozhodcovskou zmluvou alebo doložkou sa uzavretím zmluvy stáva aj záväzok podrobiť sa rozhodcovskému rozhodnutiu bez toho, aby musel byť výslovne v zmluve uvedený. Účastníkom zmluvy je daná možnosť voľby, či sa obráti na rozhodcovský súd alebo na súd všeobecný. Nejde o fiktívnu možnosť voľby, ale o reálnu a skutočnú voľbu. To plne korešponduje aj so závermi NS SR v uznesení zo dňa 26.7.2018 sp. zn. 3 Cdo 80/2017 aj so závermi ÚS SR v náleze zo dňa 11.6.2019 sp. zn. III.ÚS 438/2018. Odvolateľ zdôraznil, že žalobca nepodmieňoval poskytnutie úveru uzavretím rozhodcovskej doložky. Žalobca bol pritom povinný ponúknuť klientovi uzavretie rozhodcovskej zmluvy v súlade s § 93b ods. 1 ZoB, rozhodnutie o jej ne/prijatí spočívalo však výlučne na klientovi. Samotná právna úprava aj EÚ podporuje mimosúdne riešenie spotrebiteľských sporov. Identifikovaný postup exekučného súdu pritom kladie neprimerané nároky na veriteľa, keďže od neho vyžaduje predikciu súdnej judikatúry. Spočívanie premlčacej lehoty počas rozhodcovského konania verifikuje takisto právny názor v uznesení NS SR sp. zn. 2Cdo 31/2012 zo dňa 29.2.2012, ide o právnu vetu z uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 16.5.2011 sp. zn. 1CoE/215/2011, podľa ktorého prelomením materiálnej právoplatnosti rozhodcovského rozsudku zaniká aj prekážka právoplatne rozhodnutej veci a časový úsek konania pred rozhodcom sa do premlčacej doby nepočíta, pretože oprávnený, hoci nezdarne, ale predsa len do rozhodnutia odvolacieho súdu uplatňoval svoje práva spôsobom, ktorý právny poriadok za normálnych okolností dovoľuje. Z nálezu ÚS ČR sp. zn. I.ÚS 89/07 zo dňa 25.9.2009 zdôraznil, že súd nemôže klásť neprimerané nároky na účastníkov konania, ak od nich požaduje tak vysokú mieru predikcie súdnej judikatúry. Od účastníkov nemožno očakávať, že vždy správne odhadnú legislatívny a judikatúrny vývoj a podriadia tomu všetky svoje procesné úkony. V neposlednom rade odvolateľ poukázal na skutočnosť, že premlčacia doba v súlade s § 1 písm. a) zák. č. 62/2020 o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v justícii... od 27.3.2020 do 30.4.2020 neplynula. Žalobca sa domnieva, že počas rozhodcovského konania a následného exekučného konania až do doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu premlčacia lehota v zmysle § 112 OZ spočívala a neplynula.

Odvolateľ pokračoval, že záver súdu prvej inštancie nezohľadňuje, že protiprávny stav vyvolali žalovaní svojim nezodpovedným správaním, ktorého prirodzeným následkom je sankcia. Prezentovaná argumentácia a právne posúdenie veci súdom prvej inštancie sú neudržateľné. Rozhodnutím by bol žalobca flagrantným spôsobom ukrátený na svojich právach. Skutkové tvrdenia a listinné dôkazné prostriedky predložené v súdnom konaní sú plne spôsobilé privodiť žalobcovi procesný úspech. Je preto absurdné, aby takéto konanie zo strany dlžníka bolo v právnom štáte chránené súdnou mocou.

Tendenčný postoj súdneho orgánu v prospech spotrebiteľov evidentne porušuje základný princíp rovnosti strán ako aj princíp právnej istoty a predvídateľnosti práva. V tejto súvislosti upriamil pozornosť na odlišné stanovisko F. G. B. k nálezu ÚS SR zo dňa 24.10.2013 sp. zn. I.ÚS 547/2012 a obdobne na odlišné stanovisko F. D. A. k uzneseniu zo dňa 20.9.2017 sp. zn. III.ÚS 572/2017, ako i na rozsudok NS ČR sp. zn. 23Cdo/1201/2009 zo dňa 29.6.2010 o potrebe primeranosti spôsobu a miery ochrany spotrebiteľa.

Žalovaní odvolanie nepodalí, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadrili.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku – ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), pričom právny zástupca žalobcu bol na základe jeho žiadosti v danej lehote informovaný o mieste a čase VVR aj elektronickými prostriedkami (§ 219 ods. 3 CSP), po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vo výrokoch vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 CSP).

Predmetom konania je žalobou uplatnený nárok žalobcu voči žalovaným 1 a 2 na zaplatenie spoločne a nerozdielne istiny 12.180,55 Eur, s úrokom vo výške 5,3% p.a. zo sumy 49.337,12 Eur od 23.5.2012 do 25.9.2020 a zo sumy 12.180,55 Eur od 26.9.2020 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 9% p.a. zo sumy 49.337,12 Eur od 23.5.2012 do 25.9.2020 a zo sumy 12.180,55 Eur od 26.9.2020 do zaplatenia, ako i náhrady trov konania z titulu zmluvy o spotrebnom úvere č. 247403 zo dňa 17.2.2011 uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu VOLKSBANK Slovensko, a.s. Bratislava ako veriteľom a žalovanými 1 a 2 ako dlžníkmi dňa 17.2.2011. Prvoinštančný súd predmetnú žalobu v celom rozsahu zamietol z dôvodu jej premlčania, keď nezohľadnil spočívanie plynutia premlčacej doby v zmysle § 112 OZ počas konania pred rozhodcovským súdom a exekučného konania, majúc za to, že vzhľadom na to, že rozhodca nemal právomoc vydať rozhodcovský rozsudok, nejde o uplatnenie práva u príslušného orgánu v zmysle § 112 OZ.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, ktorý je v danom prípade viazaný nielen rozsahom, ale i uplatnenými odvolacími dôvodmi, bolo posúdiť správnosť skutkových a právnych úsudkov súdu prvej inštancie vedúcich k záveru o premlčaní žalovanej pohľadávky, s prihliadnutím najmä na naplnenie zákonných podmienok pre spočívanie premlčacej lehoty v zmysle § 112 OZ.

Pre daný prípad je rozhodujúce hmotnoprávne ust. § 112 OZ, podľa ktorého, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

V zmysle § 54a OZ premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ust. § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

Z obsahu spisu vyplýva skutkový stav podľa ktorého žalobca predmetnú pohľadávku, ktorá sa mala uhrádzať v splátkach, zosplatnil ku dňu 16.5.2012. V zmysle § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 565 OZ a § 103 OZ premlčacia doba začala plynúť od zročnosti nesplnenej splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal zročným celý dlh, teda spätne od 15.2.2012. Trojročná premlčacia lehota (§ 101 OZ) potom uplynula dňa 15.2.2015 (§ 122 OZ). Rozhodcovské konanie na návrh žalobcu prebiehalo od doručenia

návrhu rozhodcovskému súdu dňa 28.11.2014 a skončilo právoplatnosťou vyhovujúceho rozsudku rozhodcovského súdu dňa 14.4.2016. Následne sa žalobca návrhom zo dňa 1.6.2016 domáhal výkonu rozhodnutia v exekučnom konaní, avšak uznesením Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 25.2.2020 č.k. 7Er/626/2016-108 bola žiadosť súdneho exekútora na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnutá z dôvodu absencie materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu, keď rozhodcovský súd pre neplatnosť rozhodcovskej doložky nemal právomoc daný spor prejednať a rozhodnúť. V prejednávanej veci bola žaloba na súd podaná dňa 22.12.2020.

Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že princíp právnej istoty, ktorej základným atribútom podľa čl. 2 CSP je požiadavka zásadnej predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, vyžaduje, aby spor bol rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít. Ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, podľa legitímneho očakávania, že spor bude rozhodnutý spravodlivo.

V zmysle rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo 6/2017 zo 6.3.2017 ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú ako judikáty publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR. Do tohto pojmu možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj jednotlivu v doposiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali. S prihliadnutím na čl. 3 CSP do pojmu ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu treba zahrnúť aj rozhodnutia Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva, prípadne Súdneho dvora Európskej únie. Podľa uznesenia NS SR z 31.10.2017, sp. zn. 6Cdo 129/2017 rozhodnutia súdov iných štátov a teda ani rozhodnutia Ústavného súdu ČR a Najvyššieho súdu ČR pod tento pojem nespádajú.

S poukazom na vyššie uvedené je nevyhnutné za ustálenú rozhodovaciu prax súdov SR považovať aj rozhodnutia Ústavného súdu SR. V skutkovo obdobnej veci pri riešení tej istej právnej otázky už zaujal stanovisko Ústavný súd SR v uznesení III.ÚS 572/2017-19 zo dňa 20.9.2017, keď k spočívaniu premlčacej lehoty v priebehu rozhodcovského konania na rozhodcovskom súde, ktorého rozhodca nemal právomoc vydať rozhodcovský rozsudok, keďže rozhodcovská doložka bola pre jej rozpor so zákonom absolútne neplatným právnym úkonom, odobril závery všeobecných súdov, podľa ktorých ak veriteľ uplatnil svoje právo na rozhodcovskom súde, ktorého rozhodca nemal právomoc vydať rozhodcovský rozsudok, nejde o uplatnenie práva u príslušného orgánu v zmysle § 112 OZ. Samotné rozhodcovské konanie, ale aj exekučné konanie bolo vedené bez toho, aby sťažovateľka mala k dispozícii právoplatné a vykonateľné rozhodnutie právomocným orgánom. Premlčacia lehota sa preto nezastavila a plynula po celý čas ako rozhodcovského, tak aj exekučného konania. Preto právo veriteľa v prípade, ak rozhodcovská doložka bola vyhlásená za neprijateľnú podmienku a preto je neplatným zmluvným dojednaním, podať žalobu na príslušnom súde bude premlčané, lebo neexistuje mechanizmus (procesný postup) pre ďalší postup vo veci, a to už formou postúpenia veci inému príslušnému orgánu na ďalšie konanie alebo formou klauzuly obdobnej § 19 Zákona o rozhodcovskom konaní; zachovanie účinkov podanej žaloby a spočívanie plynutia premlčacej doby tak nie je pre tento prípad nikde zakotvený, preto neostalo Ústavnému súdu nič iné len konštatovať, že účinky spočívania nenastávajú.

K tomuto rozhodnutiu podal odlišné stanovisko sudca D. A., ktorý vyslovil opačný názor, že rozhodcovské konanie vedené na základe neplatnej rozhodcovskej doložky má za následok spočívanie premlčacej doby.

Následne ale ústavný súd vo svojom uznesení II.ÚS 149/2018-24 zo dňa 8.3.2018 odobril záver v cit. predchádzajúcom rozhodnutí III. ÚS 572/2017, keď akceptoval závery všeobecných súdov, že ak bolo uplatnené právo na rozhodcovskom súde, ktorého rozhodca nemal právomoc vydať rozhodcovský rozsudok pre neplatnosť zmluvného dojednania o rozhodcovskej doložke v dôsledku jej neprijateľnosti, účinky spočívania nenastávajú. Ústavný súd pritom skonštatoval, že vybočenie zo štandardov riadneho súdneho konania, resp. intenzitu zásady kolidujúcu s podstatou a zmyslom základných práv a slobôd v napadnutých rozsudkoch nenašiel. Súdny odpovedali na všetky ťažiskové premenné v danej veci, jasne a ústavne udržateľne formulovali svoje závery o premlčaní pohľadávky sťažovateľky voči žalovanej, nezastavení plynutia premlčacej doby za čas, kedy sťažovateľka (jej právny predchodca) uplatnila nárok na rozhodcovskom súde a tento vydal aj rozsudok, vyhodnotenie rozhodcovského rozsudku

ako nulitného (nespôsobilý exekučný titul), keďže samotná rozhodcovská doložka v úverovej zmluve bola postihnutá absolútnou neplatnosťou, v dôsledku čoho rozhodca nemal právomoc rozhodnúť v rozhodcovskom konaní o uplatnenom závere. Tieto závery všeobecných súdov Ústavný súd nemohol hodnotiť ako arbitrárne a považoval ich za výraz autonómneho súdneho rozhodovania, do ktorého ústavný súd nie je oprávnený v tomto prípade zasahovať.

S poukazom na vyššie uvedené, záver ústavného súdu o predmetnej právnej otázke je potrebné považovať za ustálenú rozhodovaciu prax, v súlade s ktorou, v zmysle čl. 2 CSP pre naplnenie požiadavky zásadnej predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, bolo potrebné daný spor rozhodnúť. S opačným názorom niektorých súdov, na ktoré bolo poukázané v odvolaní sa vzhľadom na vyššie uvedené potom nebolo možné stotožniť.

Keďže teda v danom prípade žalobca uplatnil svoj nárok pred rozhodcovským súdom, ktorý podľa záveru exekučného súdu v dôsledku neprijateľnosti zmluvného dojednania o rozhodcovskej doložke s následkom jej absolútnej neplatnosti, nemal právomoc vo veci rozhodnúť, v dôsledku čoho rozhodcovský rozsudok bol nulitný a nespôsobilý exekučný titul, účinky spočívania premlčacej lehoty v zmysle § 112 OZ nenastali, premlčacia doba sa nezastavila a plynula po celý čas ako rozhodcovského tak aj exekučného konania. Keďže ako bolo uvedené vyššie, v danom prípade premlčacia lehota uplynula už v roku 2015 a žaloba na súd bola podaná až dňa 22.12.2020, stalo sa tak po uplynutí zákonnej premlčacej lehoty (§ 101 OZ), v dôsledku čoho premlčané právo nebolo možné priznať (§ 54a a § 100 ods. 1 OZ). Žaloba preto bola správne preskúmaným rozsudkom prvoinštančného súdu v celom rozsahu zamietnutá. Vzhľadom na uvedené je pre danú vec úplne bez významu, že premlčacia doba podľa s § 1 písm. a) zák. č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v justícii... od 27.3.2020 do 30.4.2020 neplynula, na čo poukazoval odvolateľ.

Ďalšie odvolacie argumenty odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi/stranami konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi/stranami konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka/strany konania, ktorú nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov/strán konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na každú otázku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava (II. ÚS 78/05). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu odvolateľa zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, vzhľadom na uvedené závery už irelevantnú a nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, i s poukazom na princíp hospodárnosti konania (čl. 17 OSP), odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

S poukazom na vyššie uvedené, po vyčerpaní relevantných odvolacích dôvodov uplatnených odvolateľom, potom odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vo výrokoch vecne správny, včítane (vzhľadom na výsledok prvoinštančného konania) správneho výroku o náhrade trov prvoinštančného konania, s použitím § 387 CSP potvrdil.

V odvolacom konaní fakticky plne úspešným žalovaným 1 a 2 vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP by rozhodol súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Z obsahu spisu ale vyplýva, že v danom prípade boli obaja žalovaní v odvolacom konaní pasívni, nevykonali žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnili, ani nevyčísľili a podľa obsahu spisu im ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd preto v súlade s čl. 17 základných

princípov CSP zakotvujúcich procesnú ekonómiu rozhodol priamo tak, že žalovaným 1 a 2 náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (R 72/18).

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak
sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).
Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,
pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).
Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).
Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak
napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je
dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

dovolaťom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

dovolať v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolať rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolať uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolať uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolať poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).